

Pavel J. Hejátko: Nyní je návrat ke kořenům, k tradicionalismu a k národnímu uvědomění asi tou nejpalčivější (nejen) třídní otázkou

Autor: Pavel J. Hejátko

Tento článek mám v hlavě zhruba pět šest let, kdy se u nás ve velkém objevila tzv. vlastenecká scéna. Ona tu už samozřejmě byla před listopadem 1989, a to především díky automatismu politického zřízení. Já bych se však chtěl, po nezbytném úvodu, zaměřit hlavně na vlastenectví posledních třiceti let, v jehož zejména druhé polovině se toto téma, v důsledku masového rozšíření sociálních sítí, dostává více do popředí.

A nyní k meritům věci. Počátky vlastenectví a českého obrozeneckého patriotismu musíme hledat pochopitelně v letech 1830–1848. Hovořím o tzv. vrcholné fázi českého vlastenectví vypořádávajícího se hlavně kulturně a politicky s monarchistickým područím, nebál bych se používat ani výrazů okupací. A zde se dostáváme hned k prvním dilematům a problémům, které považuji pro odvěkost českého vlastenectví za zcela pregnantní a fatální. Jeho nejznámější představitelé totiž nebyli žádní lidoví trubadúři či bardy, ale sociálně velmi slušně zabezpečení měšťané, zcela vzdálení sychravosti života běžného lidu, za něhož měli údajně bojovat. Hovořím o nejvýraznějších postavách, jmenovitě to jsou Josef Dobrovský, Josef Jungmann, František Palacký a Karel Havlíček Borovský.

Jejich životy se ubíraly naprosto jiným směrem než běžné životy tehdejších Čechů, Moravanů a Slezanů, vlastenectví tak vlastně bylo z větší míry plnění si individuálních imaginárních a romantismem ovlivněných reálií než čímkoli jiným. Jistě, můžeme namítnout, že chudý lid neměl tu možnost se nějak hromadněji projevit a promluvit oním jednotným hlasem, problém je však v tom, že ani tito pánové a později i mnohé dámy, nebyli vlastenci v pravém slova smyslu. Vlastenectví (obrozenectví) každého jednoho z nich se odvíjelo naprosto odlišně, to dokládá i fakt, že se při společných setkáních jen málokdy dokázali už jen sami mezi sebou shodnout na elementárních bodech, které by celý obrozenecký vývoj posunuly výrazněji dopředu. V tomto směru jsou asi nejpověstnějšími hádky Palackého s Dobrovským a Jungmannem k tématu husitství. Pro nás ale bude asi nejatraktivnější, kterak se z K. H.

Borovského stal příznivec austroslavismu. Opovržení dnešních liberálů nad vším slovanským je pověstné. Velmi funkčně jim k tomu slouží příklad výše zmíněného. Ten se přitom od slovanství odvrátil z naprosto hloupých a banálních důvodů a celé to jen dokazuje, jak moc byl pro tuto oblast opravdu zapálený. Když se po různých peripetiích v roce 1843 konečně dostal do tehdejšího carského Ruska, ubytoval jej jeho přítel Pogodin v rodině místního *poměščíka* 1] Ševyrevova. Ten se choval jak k Havlíčkovi samotnému, tak ke svým poddaným přesně tak, jak se tehdejší poměščíci a kulaci (zvláště na odlehlém ruském venkově) chovali ke svým nevolníkům. Havlíček tam byl svědkem fyzického násilí, verbálního napadání, hladovění a všeho toho, co naopak později vedlo k tomu, že v roce 1898 vznikla ještě ilegální a nezaregistrovatelná Sociálně demokratická dělnická strana Ruska, jež byla hodně zjednodušeně řečeno nejstarší předchůdkyní Komunistické strany Ruska (bolševiků). Setkal se s čirým zlem a hničícím třídním podhoubím stvořenými pro budoucí revoluci. Havlíček nikdy na vlastní kůži nepoznal ruskou duši a smýšlení nejchudšího obyvatelstva, jejich debaty po robotě a jejich sny. Jeho následný exil v Brixenu jej od slovanství odcizil definitivně. Jsem přesvědčen, že byť měl samozřejmě na svůj názor nárok, byl značně pomýlený a jeho egoistická arogance a sebejistota už mu navždy zavřely dveře v poznání myšlenky samé.

Druhá vlastenecká vlna 19. století a slovanská otázka Čechů a Slováků

Z tohoto úhlu pohledu na tom byla již o trochu lépe tzv. druhá vlastenecká vlna. Lidé jako František Ladislav Čelakovský, Karel Václav Rais, Karel Hynek Mácha, Josef Kajetán Tyl nebo Alois Jirásek. Často vzešli z chudých poměrů a ve své tvorbě tak alespoň zohledňovali, co nejvíce trápí obyčejný lid. Mnoha svými díly položili základy češství jako takového, české národní kultury, českého jazyka, českého divadla a české národní identity. Konečně můžeme mluvit o „buditelích“. Přelom století a I. světová válka pak nastolily nové situace, nová témata a nové potřeby. Společný jim byl největší podíl na pádu politické zásady dynastické legitimacy. Zde se nám obrozenectví plynule přelévá ve slovanský a specificky český nacionalismus. Byl a dosud je pochopitelný. Intelektuálové jako Ján Kollár, u nás záměrně opomíjený Josef Holeček, Karel Kramář a Bohumír Šmeral si velice dobře uvědomovali souvislosti geopolitické, ale i národně identické. Po Slovanských sjezdech v letech 1848 a 1868 si slovanofilové, a to nejen ti čeští, ale i z ostatních národů východní Evropy, jasně a zřetelně uvědomovali potřebu všeslovanské jednoty, identity a autonomních národních států. Bylo jasné, že monarchistický systém je dávno přežitý a z mnoha příčin dále naprosto neudržitelný.

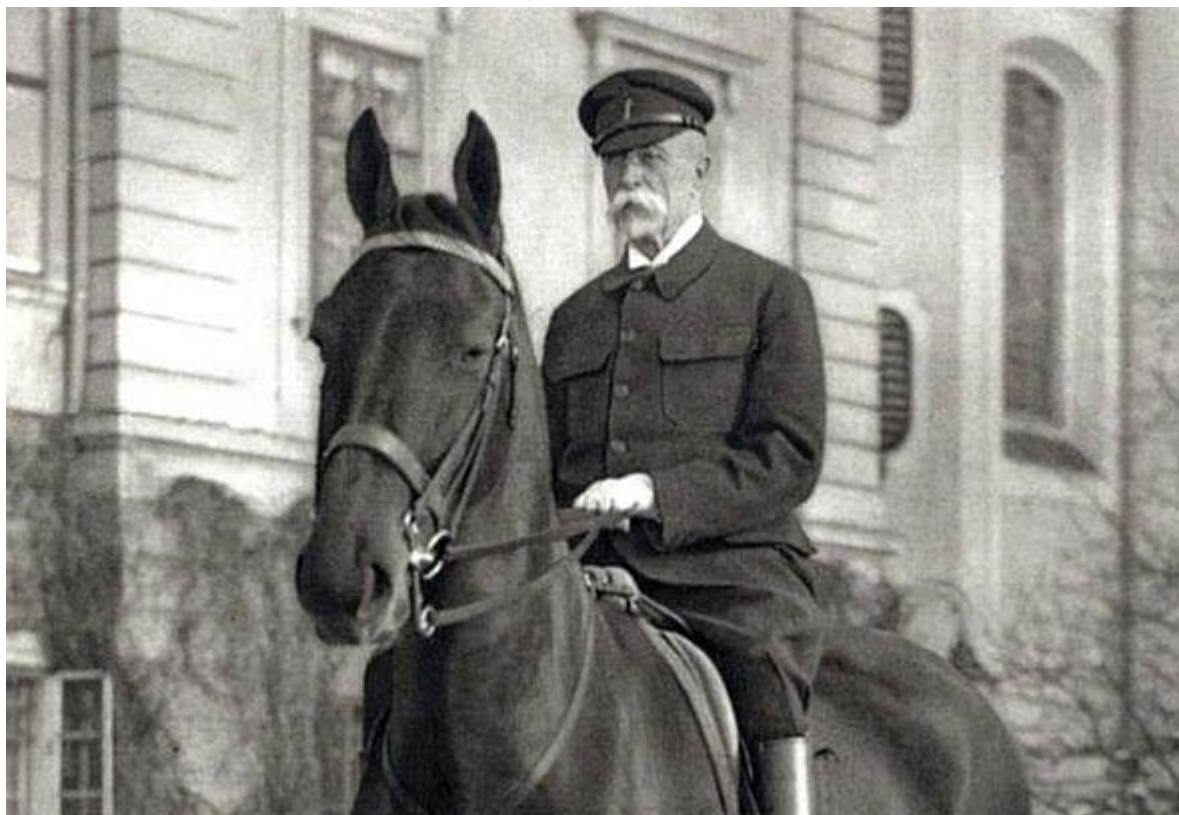
T. G. M. - největší československý vlastenec 20. století?

Zde bych se chtěl na chvíli pozastavit nad kontroverzní postavou českých dějin, Tomášem Garriguem Masarykem. Údajně má jít o největšího českého vlastence 20. století. Začnu samotným Masarykovým původem, který byl vzhledem k otázce češství od počátku velmi pochybným. Jeho matkou totiž byla Němka Theresia Kropaczek pocházející ze staré německé rodiny, bylo tedy nutné zachovat alespoň slovanský původ jeho otce, kterým měl snad být kočí Josef Masárik, původem ze Slovenska. Rod Masarykovy matky byl v jeho době dobře znám, a že to byla Němka, která neuměla příliš česky, přiznával i sám Masaryk (on sám byl se znalostí češtiny taky dlouho na štíru). Tvrzení, podle kterých lze připsat Masarykovu

strmou kariéru císařskému vlivu v pozadí, mohou sotva obstát, jelikož za nitky tahaly zcela jiné osoby než ty z císařského rodu. Ránu z milosti císařské legendě zasazuje skutečnost, že Masaryk byl za svou velezrádnou činnost proti monarchii odsouzen v roce 1915 v nepřítomnosti k trestu smrti, aniž by proti tomu Franz Josef hnul prstem, zatímco vagabundovi Hilsnerovi milost udělil, a sám Franz Josef tak poněkud narušuje masarykovsko-habsburskou rodinou idylku. Trest smrti byl pro Masaryka zrušen amnestií, která byla paradoxně vyhlášena až po smrti Franz Josefa. A to nástupcem jeho “dalšího” možného otce, císařem Karlem I.

Prokazatelnější je však tvrzení, že Masarykovu kariéru prakticky od jejího počátku, tedy už v dobách, kdy byl ještě studentem, provází vlivy nikoliv císařské, nýbrž židovské. Pochopitelně působení Židů významných a především velmi zámožných. Masaryk se tak mohl už v mládí spoléhat na podporu prominentní židovské rodiny Redlichů, na jejichž panství Masarykova matka dlouho pracovala a továrník Nathan Redlich už od mládí Masaryka finančně podporoval. S jeho synem měl Masaryk po celý život velmi dobré vztahy. Následně ve Vídni Masaryka podporovala bankéřská rodina Schlesingerů, u které působil jako „dvorní“ doučovatel pobírající měsíční apanáž ve výši sta zlatých. Krásná suma významně převyšující i tehdejší nadprůměrné příjmy a Masarykovi už jako studentovi dovolující žít si na velmi vysoké noze. Rodina Redlichů umožnila svému oblíbenci dokonce bydlet v jejich rezidenci, je zřejmé, že zde už nešlo jen o jakousi dobročinnost.

Přestože Masaryk nepatřil na studiích zrovna k premiantům, nikdo z jeho stejně nadaných spolužáků ani zdaleka takových výhod a protekcí nepožíval. Když se později ucházel o profesuru na pražské univerzitě, byl, vzhledem k Masarykově ne zrovna dobré pověsti, problém s jeho jmenováním. I toto nakonec zařídili mocní Židé v pozadí, kteří dokázali do té doby odmítavého císaře přesvědčit, aby Masaryka profesorem nakonec jmenoval. Také jeho politická kariéra by se bez židovského vlivu sotva obešla. Jelikož ostatní strany nechtěly o Masarykovi ani slyšet, nezbylo než si založit stranu novou, tou se stala Česká strana lidová, později známá jako Realistická strana.

Vlastenectví mělo vždy mnoho podob. T. G. M. pro mnoho lidí symbolizuje jednu z nich. Nakolik je zrovna jeho role v této oblasti autentická, je už na posouzení každého zvlášť.

Strana ovšem vůbec nebyla lidová, angažovali se tam především významní Židé, v tehdejších českých podmínkách spolehlivá zkratka k nevolitelnosti. Strana získala ve své krátké historii ve volbách nejvíce dva mandáty a ten jediný a poslední získal symbolicky právě Masaryk. Pokud se v ní později angažovaly nežidovské osobnosti, nešetřily na její adresu kritikou. Například Albert Pražák se vyslovil tak, že strana byla na jeho vkus hodně židovská. František Ladislav Rieger byl zase toho názoru, že strana svou nenávistí ke katolicismu vnáší do národa rozklad, což je vlastností židovskou. Otázkou tedy zůstává, jestli kdy byla cílem strany vůbec nějaká skutečná politická činnost, nebo byla založena spíše jen jako reklama pro Masaryka.

Je rovněž pozoruhodné, jak jsou kritické názory vůči Židům, jinak oslavovaných osobností české politiky a kultury, z oficiální historie vyretušovány. Pikantní na celé této zmanipulované záležitosti je fakt, že ačkoliv se dnes židovská podpora „tatičkovi“ Masarykovi úzkostlivě tají, sám Masaryk o ní nepokrytě psal ve svých válečných pamětech *Světová revoluce*, kde zdůrazňuje, že obzvláště za jeho zásluhy v době hilsneriády se mu dostalo od židovských kruhů srdečného přijetí dokonce i v Americe. Ve zmíněných memoárech se můžeme dále dočíst následující: „Jako všude, také v Americe mě podporovali Židé. A právě v Americe hilsneriáda se mi teď, abych to tak řekl, vyplatila. Už roku 1907 uspořádali mi v New Yorku Židé ohromnou recepci; tentokrát jsem se osobně sešel s mnohými zástupci, jak směru

orthodoxního, tak sionistického."

Pokud tedy pisálci z iDnes píší, že Masaryk za svůj kult nemohl, nelze s nimi než souhlasit. Za jeho kult nese odpovědnost především prořhaná oficiální historiografie, která o něm dodnes cíleně šíří lži a manipulace. Je tedy zřejmé, že se Masaryk rozhodl do Hilsnerova případu vstoupit nikoliv proto, že pro něj bylo Hilsnerovo odsouzení, jak tvrdí masově šířená legenda, morálně nepřijatelné, nýbrž z chladné vypočítavosti. Jelikož si dokázal správně vykalkulovat, že přes počáteční problémy, které toto jeho angažmá nutně přinese, bude v budoucnu znamenat značné zúročení. Nezanedbatelnou roli zde jistě hrály i jeho velmi blízké vztahy s mnoha Židy, které prakticky od mládí udržoval, ač se to snaží maskovat tvrzením, že měl dříve antisemitské sklony. Velmi úsměvné, vezmeme-li v potaz vřelost přijetí Masaryka v sionistických kruzích, to prosím není hanlivé označení, sám tatíček své vlivné přátele takto oslovuje. Jako třeba v této pasáži: *„Ze sionistů jmenuji L. D. Brandeise, člena nejvyššího soudu ve Washingtoně, původem z Čech; byl dobře znám s prezidentem Wilsonem a požíval jeho důvěry.“* Takto Masaryk jmenuje i další prominentní kamarády, než přejde ke snad až kouzelné glose, minimálně z dnešního pohledu velmi hodnotné: *„V Americe mají Židé, jako v Evropě, veliký vliv v žurnalistice; bylo nám velmi výhodné, že jsme tuto velmoc neměli proti sobě.“* Vskutku jasnořivý poznatek, který legendu o protižidovském štvání v tehdejší tisku staví do naprosto absurdního světla. Jelikož už v tehdejší Evropě veškerý významný tisk patřil právě židovstvu. Což Masaryk sám ještě potvrzuje v dnes už notoricky známých Čapkových *Hovorech s T. G. M.*: *„Hilsnerův proces jsem prodal teprve za války. Všude v dohodových zemích měli Židé velký vliv na noviny; kam jsem přišel, psaly noviny pro nás nebo nám aspoň neškodily. Ani nevíte, co to pro nás znamenalo. Já jsem teprve nyní prodal toho Hilsnera.“* I další jeho postřehy jsou z hlediska židovského vlivu pozoruhodnými a dnes pochopitelně neproklamovanými, jinak by musel být nynějším pokryteckým vnímáním považován za antisemitu.

To se ovšem nehodí. A tak ve zprávě ministerské radě 23. prosince 1918 Masaryk za přítomnosti ministrů referuje o tom, že: *„Vliv Židů, i v Americe, je značný, musí se s ním dobře počítat. Žid například je členem nejvyššího soudu: Brandeis, původem z Čech; toho jsem získal pro nás, má velký vliv na Wilsona osobně. Vůbec jsem se snažil všude získat Židy pro nás a to se mi dost snadno dařilo – hilsneriáda nesla teď ovoce.“* V současnosti, kdy je jakákoliv zmínka o vlivu Židů v USA či jinde odbyta frází o konspirační teorii, by tedy musel být Masaryk označen jako konspirátor *par excellence*, když otevřeně mluví o obrovském vlivu Židů v USA a dokonce se chlubí, že Žid Brandeis původem z Čech, kterého získal pro nás, ovlivňuje rozhodování samotného prezidenta USA, čímž jasně naznačuje, kdo vlastně v USA drží moc v rukou. Je nesporné, že se tento židovský vliv významně podílel i na vzniku československého státu.

Znovu se vrátíme k Masarykovu původu. Na základě zde uvedených skutečností není rozhodně nepravděpodobné, že byl spřízněn s židovskou rodinou Redlichů, která byla vůbec jedním z nejstarších židovských rodů v Hodoníně. V každém případě je to pravděpodobnější, než že byl spřízněn s Habsburky. Tak či onak, je pozoruhodné, jak se mainstreamové zdroje snaží za každou cenu odvést pozornost od skutečnosti, že byl celý svůj život podporován významnými Židy, kteří k tomu neměli, tedy kromě toho, že byl také jejich krve, jakýkoliv jiný

důvod. Sám Masaryk se pak za židovstvo bil i v situacích, kdy to zdánlivě nedávalo příliš smysl. Celé pozadí Masarykovy kariéry je zjevně pro dnešní demokracii natolik citlivé, že je nutné ho ještě po téměř sto letech skrývat za nepodložené teorie a vytvářet tak vylhanou historii. Takže ať už byl Masarykovým otcem Žid, nebo Habsburk, nebyl Masaryk „tatíčkem“ ani tak národa českého, jako spíše národa židovského.

Pochybné vlastenectví československých legií

Specifikem, o němž debaty neutuchnou už nikdy, jsou českoslovenští legionáři, jejichž role užitečných idiotů v ruské občanské válce je dodnes předmětem mnoha dogmat a mýtů. Československo se snažilo legionářům zajistit odměnu rezervací určitého počtu pomocných míst ve státní správě. Zjednodušeně řečeno si kupovalo jejich budoucí loajalitu a mlčenlivost. Šlo o pozice úřednických sluhů, koncipientů, učitelů atd. Zvýhodnění byli i tím, že se jim do služební doby započítávaly roky služby v legiích třikrát. Také jim byly promíjeny předpoklady pro důstojnické hodnosti jako bylo požadované vzdělání. Naprosto tendenčním bylo opatření, že legionářem je pouze ten, kdo vstoupil do legií před 28. říjnem 1918. Toto datum vzniklo jako celkem logická hranice proti kalkulaci těch, kteří by chtěli status legionáře využít v osobní prospěch. Ale zásadní problém byl v tom, že legie vedly boje v Rusku až do února 1920. Proto legionáři nařízení kritizovali a mnoho z nich na protest vrátilo vojenská vyznamenání. Krajani v USA i jinde zase kritizovali ukončení jejich boje s bolševiky dohodou. Legie navíc nedokázaly nikdy uspokojivě vysvětlit, kam zmizel ukradený ruský zlatý poklad, na jehož ztrátě měly dle mnohých názorů svůj nemalý podíl. Ovšem ani legionáři nebyli vždy s podobou a stavem nové republiky spokojeni. U mnoha z nich se projevila deziluze po návratu z fronty, častokrát zhoršována posttraumatickým stresem. Mnozí si představovali nový stát na principech kolektivní demokracie a s tím, že budou moci výrazněji ovlivňovat dění ve státě. I proto formovali různé spolky.

Na počátku šlo především o dvě radikální organizace. Jedna z nich tíhla ke komunismu – Svaz československých legionářů a druhá měla extrémně nacionální názory – Družina československých legionářů. Obě organizace dělaly problémy, Družina dokonce vyhrožovala, že její členové vezmou zbraně do svých rukou a zjednájí pořádek s Němci a Židy sami, když to nezvládne vláda. To nemohl mnohonárodnostní stát tolerovat a proti Družině zasáhl. Proto chtěl Hrad vytvořit legionářskou organizaci, která bude odpovídat jeho politickému profilu, a tak v roce 1921 vznikla Československá obec legionářská, kam vstoupila většina legionářů. Obec byla sice levicová, ale ne komunisticky, spíše sociálně či národně demokraticky. Jiní bývalí legionáři ventilovali své zážitky i politickou orientaci v literatuře, která se zabývala takřka výhradně legionářskou tematikou a většinou podporovala státotvorné politické uskupení, mezi ně patří například **Rudolf Medek** nebo **František Langer**. Dílo dalších legionářů vykazovalo jinou politickou orientaci. Například Josef Kopta napsal knihu zaměřenou antisemitsky. [2] Jiný slavný spisovatel, Jaroslav Hašek, otec slavného Vojáka Švejka, byl bohem, anarchista a během pobytu v Rusku stál na straně bolševiků. Z legií také vzešlo několik problematických osobností jako významný český fašista Rudolf Geidl, který představoval příklon k fašismu podle italského vzoru a v roce 1926 založil Národní obec fašistickou. Někteří legionáři se naopak stali komunisty, jako Ludvík Svoboda, pozdější komunistický prezident. Největší konflikt měli legionáři s ministrem financí Aloisem Rašínem,

který prohlásil slavnou větu „Za službu vlasti se neplatí.“ Ten byl zaměřený právě proti nárokům legionářů. Alois Rašín ho vyhlásil 10. prosince 1922 na sjezdu Mladé národní demokracie, a i když tiskem nevyšel, Rašín si za výrokem tvrdošíjně stál. To samozřejmě rozhořčilo legionářské organizace. Ty protestovaly a chtěly Aloise Rašína i žalovat. Spory trvaly dlouho a musel do nich vstoupit i Masaryk. Incident skončil až atentátem na Aloise Rašína.

Prvorepubliková vlastenecká dualita

Nyní docházíme k jakémusi prvnímu pomyslnému rozštěpení české (československé!) vlastenecké scény. To se projevuje nejvýrazněji od roku 1921, kdy se najednou setkáváme s vlastenci buržoazními (nejvýznačnějšími představiteli byli Antonín Švehla, František Soukup, Jiří Stříbrný, Alois Rašín, Vavro Šrobár, Edvard Beneš, Václav Klobáček, Milan R. Štefánik, František Staněk, Gustav Habrman, Adolf Stránský, Bohuslav Vrbenský, Lev Winter a Isidor Zahradník) a komunistickými (Václav Šturc, Bohumír Šmeral, Václav Bolen, František Hovorka, Josef Skalák a v neposlední řadě Klement Gottwald). Ruku v ruce s politickým vlastenectvím jde ono rozštěpení i na frontě kulturní. Kulturními vlastenci buržoazie jsou především tzv. **pátečníci**, mezi kteréžto nejvýraznější osobnosti, krom bratrů Čapků a T. G. Masaryka, patří Edvard Beneš, Ferdinand Peroutka, František Langer, Eduard Bass, Karel Poláček, Josef Kopta a Jan Masaryk. Za tímto bohatým kulturním životem nezaostávala ani komunistická vlastenecká fronta v čele s Jiřím Wolkerem, Vítězslavem Nezval, Konstantinem Bieblem, Františkem Halasem, Zdeňkem Nejedlým, Jaroslavem Čecháčkem, Marií Majerovou. Toto vlastenectví je v jisté míře rivalita rigidní až do roku 1938. Po Mnichovské dohodě, Benešově exilu a následné okupaci zde nastává další období, které je novátorské pravicovým vlastenectvím naruby (obyčejnou kolaborací), jehož dnes snad nejpopulárnějším představitelem je Emanuel Moravec.

České vlastenectví za II. světové války

Za II. světové války se vlastenecký odboj alespoň v letech 1938–1944 v podstatě slučuje a stává se ve svém boji proti nacismu de facto jednotným. Partyzánské skupiny a oddíly sem vysílají, jak spojenci (kteří nás jen pár roků před tím zradili), tak sovětská vláda, využívající zprvu domácí komunistický odboj, který vyzbrojuje, logisticky vybavuje a financuje. V pozdějších letech, kdy dochází k osvobození východní Evropy Rudou armádou, se zde formuje řada partyzánských skupin sestávajících se buďto přímo jen ze sovětských vojáků, nebo kombinovaně pod vedením zkušených sovětských partyzánů a místních vlastenců znajících domácí terén. Zde můžeme hovořit i o jednotlivých hrdinech z řad patriotů a to na obou stranách vlasteneckého spektra. Na straně buržoazie to byli jednoznačně Gabčík, Kubiš, Opálka, Valčík, Bublík, Hrubý a Švarc. Na straně komunistického odboje byli nejvýznamnějšími osobami Fučík (viz. titulní fotografie), Zika, Klíma, Urx, bratři Synkovi.

V českém protektorátu bylo zatčeno stejné množství komunistů jako ve zbytku celé německé Říše. K tomu bych chtěl připojit malou poznámku. Všichni jmenovaní byli na základě činnosti v komunistickém odboji nacisty zavražděni. Dnes, kdy jsou informace v historii lidstva zatím asi nejdostupnější, je pro mě nemile zajímavé, že nalézt o těchto hrdinech jakákoli fakta je prakticky nemožné. Náhoda, či záměr?

České vlastenectví v době nepřepisování historie a jediné skutečné demokracie 20. století

Po osvobození v roce 1945 se tuzemská vlastenecká scéna opět rozděluje. Člověku by se skoro až chtělo napsat paradoxně, ale s ohledem na nastávající celosvětovou politickou situaci to bylo pochopitelné. V letech 1946-1947 zde vznikají lokální buňky buržoazního vlasteneckého odporu, kteréžto stmeluje touha po přijetí Marshallova plánu a budoucího kapitalistického a liberálního Československa. Po vítězství pracujícího lidu a vzniku lidové demokracie v roce 1948 nastává v našich dějinách velmi iracionální situace. Za vlastence začínají být považováni rovněž lidé, kteří chtějí čerstvě vzniklý režim zničit za každou cenu. Často i za cenu nejvyšší, tedy cenu lidského života. V období právě nastupující studené války k tomu využívají peněz a dalších potřeb ze zahraničí sledujícího zde své zájmy. Tato patologická situace trvá prakticky čtyřicet jedna let, než přijde listopadový politicko-ekonomický puč. Ten ji ještě vygraduje. Zpětně vyznamenává, staví pamětní desky, pojmenovává ulice a náměstí a na školách učí děti o hrdinech, kteří vraždili, podváděli, kradli, padělali a manipulovali.

Model soumraku českého vlastenectví

Hned v devadesátých letech 20. století se v našich končinách setkáváme s radikálně pravicovým vlastenectvím (které zde začalo již někdy v roce 1988, v té době pochopitelně ještě skrytě) a které je více než cokoli jiného, spíše jen vyjádřením nově vzniklého systému a vzpoury mládí, pozéřskou vzpourou pro vzpouru. Jakože už se vše může a když vše, tak i toto. Po ulicích se proháněly všechny možné frakce skinheadů, často ani neznající primární významy své subkultury. Situace se výrazněji mění, když v březnu 1999 vstupujeme do NATO a v květnu 2004 do EU. Tyto akty jsou mnohými prozápadními kolaboranty vydávány za vlastenecké kroky. Nicméně s výjimkou pár menších epizod (spíše však mediálních, nežli aktivistických) vzednutí odporu, jako třeba té z roku 2007 proti plánovanému americkému radaru na našem území, se zde na vlastenecké scéně nic převratného neděje. Výrazná změna nastává až v letech 2014–2015, kdy se do Evropy valí obrovská migrační (dominantně islámská) vlna. V této době dochází ke vzniku tzv. vlasteneckých stran jako Úsvit, Národní demokracie, SPD, DSSS, Pro-Vlast, Řád Národa aj. Dnes jich je podle registru politických stran a hnutí (tedy toho oficiálního) rovných 42!

Recese aktuální vlastenecké scény

A konečně k vysvětlení myšlenky samotného názvu článku a to tedy, proč vlastně dobově nevlastencuji. Odpověď je jednoduchá. Jako dlouhá a nepřetržitelná nit se našimi dějinami táhlo vlastenectví se svou naléhavostí a vážností. Větší nebo stejnou terminologickou profanaci potkala už jen slova jako svoboda, demokracie, pravda a láska. Současná česká vlastenecká scéna je však bohužel pouze k smíchu a nesmírně trapná (jeden by si až mýsl, že si ji řídí přímo ta tzv. pražská kavárna, proti níž se dnešní vlastenci jinak oficiálně vymezují); její pomyslné rozdělení by mohlo mít tyto tři proudy. Prvním jsou tzv. Orteláci (s heslem „Orteláci množte se!“, mimochodem, jedná se o velmi výmluvný slogan, vezme-li člověk v potaz neměnnost zákonů univerza, že děti těchto vlastenců jsou budoucími otroky, sluhy a prostitutkami liberálních a globálních elit). Poznáme je podle triček s logem hospodského big beatu nebo loga SPD a také podle toho, že když se jich zeptáme, kdy vzniklo Československo nebo ať zazpívají českou národní hymnu, nastane ticho. V tomto směru si sice v ničem nezadají s mnohými vzdělanci z liberálních vlasteneckých řad, takový Karel Schwarzenberg na tom není o mnoho lépe a jistě není sám, pouze je momentálně na té správné straně barikády. Následně tu máme mnohé aktivisty jako jsou třeba Žarko Raptor Jovanovič, Jirka Černohorský, Martin Zapletal, Marek Obrtel, Nela Lisková, Pavel Matějka. Problém opět nastává ve ztotožnění se s jejich činy. Obsah bývá na 99 % správný, ale ta forma provedení. Ve většině případů to myslí upřímně, jenže proč je k tomu nutný takový primitivismus? Ano, o čem se veřejně mluví, to se občas řeší, avšak i tak lze udělat spoustu věcí důstojně, chytře, zajímavě a přesto věcně s dostatečným apelem. Jen díky tomu, jak špatnými způsoby se tato vlastenecká odnož prezentuje, je pro mnoho lidí těžké ji vnímat vůbec vážně. Celý proces degradace umocňují mainstreamová média a radikálně panevropsky denacionalizující a detradicionalizující propaganda školského liberálního systému.

Deprese a inkluze aktuální vlastenecké scény

Na jakémsi hierarchicky vyšším vývojovém stupni jsou Petr Hampl, Martin Konvička nebo Josef Skála. Tam je již forma lepší, problém způsobují dvě komodity. Ego prodávajícího a intelekt kupce. Tím se dostáváme k odlidování a ztrátě publika. Bez medializace, reklamy a dostatečného vysvětlování většiny floskulí a myšlenek se tento tábor se svými fanoušky příliš nedomluví, protože si prostě nerozumí a prakticky se tak mívá. Poslední skupinou tvoří evoliánsko-duginovská parta kolem Dělského potápečce, weby **Nová republika**, **Dialog**, **Argument** či na Slovensku **Reconquista**. Tam je problém jediný. Jsou intelektuálně na takové úrovni, že je nechápou ani nejinteligentnější filozofové, politologové a sociologové z řad liberálních vlastenců, což je sice úchvatné a dává jim to tak právo psát ještě skoro bez cenzury, ovšem i bez prakticky sebemenšího dosahu na transformaci myšlení svého elektorátu. Ten je totiž už natolik mentálně vyspělý, že jej netřeba o čemkoli přesvědčovat a jen se dovzdělává. Opravdu tristní je i fakt, že se současní vlastenci nedokáží semknout. To se naposledy nejvíce projevilo při volbách do europarlamentu. Nakonec chci připomenout. Jsem vysočinský patriot, ale současné české vlastence považuji za parodii sebe samých. A je mi to líto, protože nyní je návrat ke kořenům, k tradicionalismu a k národnímu uvědomění asi tou nejpalčivější (nejen) třídní otázkou.

Úvaha Pavla J. Hejátka „Děkuji, ale dobově nevlastencuji“ vyšla na jeho facebookových stránkách 15. června 2020. Převzato se svolením autora.

Poznámky DP:

1] *Poměščík*: feudální šlechtic, statkář, obecně majitel velkého množství půdy, pojmenování dle *pomestí*-podmíněné držby půdy zavedené Ivanem III. místo *votčiny*. (zdroj: Alexandra Řeháková. *Stolypinova agrární reforma a její nejvýznamnější komponenty*. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Brno 2010, s. 96)

2] Zde má PJH nejspíš na mysli údaj, který uvádí heslo české Wikipedie „Československé legie“, kde se píše, že [Josef Kopta] psal i „literaturu zaměřenou ryze antisemitsky (novely /sic!/ Žid)“. Autor hesla se již ale neobtěžoval uvést jakýkoli bibliografický odkaz, kterým by toto tvrzení doložil. Ani Arne Novák se ve svém opus magnum *Přehledné dějiny literatury české : od nejstarších dob až po naše dny* (na stranách 1461-1463) o nějaké Koptově ryze antisemitské novele (nebo novelách) nezmiňuje – tento fakt by jistě zmínit neopominul.

Určitá kritika, namířená proti Židům se dá dohledat v Koptově nejznámější trilogii *Třetí rota* (*Třetí rota* /1924/, *Třetí rota na magistrále* /1927/, *Třetí rota doma* /1934/) např.

„Bojujeme za svobodu své země. A země, toť přece nejen lid, toť právě půda, pole, dvory, doly, vše, na čem národ pracuje, a z čeho u nás těží pár židů, Němců, biskupů a šlechta, kterou obdařili úžasným bohatstvím za to, že pomáhala český lid duševně i fysicky vyvražďovat.“ (*Třetí rota*. Praha: Čin, 1924, s. 141)

nebo situace, kdy

„...dříve mravně čistý stavitel Burda začíná postupně morálně upadat. Kvůli svým grandiózním podnikatelským plánům se zaplete do podezřelých obchodů s bankéřem Schimmelem a poslancem Štrálem.“ (Třetí rota doma. /Díl druhý/. Praha: Čin, 1935, s. 112-120)

Židovský bankéř Schimmel a poslanec Štrál jsou přímo exemplárními příklady mravní zkaženosti, nepoctivosti i korupčnosti a ztělesňují prohnílost nově vzniklé Československé republiky. (zdroj: Michal Nečesaný. *Vybraná díla Josefa Kopty*. Diplomová práce. Univerzita Hradec Králové, Pedagogická fakulta. Hradec Králové 2017, s. 62)

Díky těmto sporadickým zmínkám o Židech však lze jen těžko Koptovi přisuzovat nějakou systematictější „antisemitskou tvorbu“.